

Programul Operațional Regional 2014-2020

Axa prioritară 2 - Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii

Prioritatea de investiții 2.2 – Sprijinirea creării și extinderea capacităților avansate de producție și dezvoltarea serviciilor

**Apelul de proiecte POR/846/2/2
(2.2-IMM Apel 2020)**

GHIDUL SOLICITANTULUI

CONDIȚII SPECIFICE DE ACCESARE A FONDURILOR

În cadrul prezentului document prin **Ghidul general** se înțelege documentul cu titlul *Ghidul solicitantului - Condiții generale de accesare a fondurilor în cadrul POR 2014-2020*, iar prin **Ghidul specific** apelului de proiecte se înțelege prezentul document.

Aspectele cuprinse în acest document ce derivă din Programul Operațional Regional 2014-2020 (în continuare POR) și modul său de implementare, vor fi interpretate exclusiv de către Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației (MLPDA – AMPOR) cu respectarea legislației în vigoare și folosind metoda de interpretare sistematică.

Prevederile din ghidul general la care ghidul specific face trimitere expresă, se aplică în mod corespunzător. Celelalte prevederi din ghidul general nu sunt aplicabile acestui ghid și apelului de proiecte pe care îl reglementează.

Vă recomandăm ca, înainte de a începe completarea cererii de finanțare, să vă asigurați că ați parcurs toate informațiile prezentate în acest document, precum și toate prevederile din Ghidul general și să vă asigurați că ați înțeles toate aspectele legate de specificul intervențiilor finanțate din POR, axa prioritară 2 - Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii.

Vă recomandăm ca, până la data limită de depunere a cererilor de finanțare în cadrul prezentului apel de proiecte, să consultați periodic pagina de internet www.inforegio.ro, pentru a urmări eventualele modificări ale condițiilor generale și/sau specifice, precum și alte comunicări/ clarificări pentru accesarea fondurilor în cadrul POR.

La sediul Organismelor intermediare POR (din cadrul Agențiilor pentru Dezvoltare Regională) funcționează un birou de informare, unde solicitanții pot fi asistați, în mod gratuit, în clarificarea unor aspecte legate de completarea și pregătirea cererii de finanțare.

Cuprins

1. Informații despre axa prioritară și prioritatea de investiții.....	4
1.1. Axa prioritară, prioritatea de investiții.....	4
1.2. Care este obiectivul specific al axei prioritare și al priorității de investiții?.....	4
1.3. Care sunt regiunile în cadrul cărora se pot solicita finanțări în cadrul axei prioritare 2?.....	4
1.4. Care sunt acțiunile sprijinite în cadrul priorității de investiții?	4
1.5. Indicatorii priorității de investiție.....	5
1.6. Indicatorul de proiect.....	5
1.7. Rata de cofinanțare acordată în cadrul prezentului apel de proiecte	6
2. Informații despre apelul de proiecte	6
2.1. Ce tip de apel de proiecte se lansează?	6
2.2. Care este perioada în care pot fi depuse proiectele?	7
2.3. Unde se depun proiectele și care este modalitatea de depunere?	7
2.4. Care este valoarea minimă și maximă a finanțării nerambursabile?	7
2.5. Care este alocarea apelului de proiecte?	7
2.6. Cine poate solicita finanțare în cadrul prezentului apel de proiecte?	8
2.7. Ajutorul de stat.....	8
2.7.1. Ajutorul regional pentru investiții.....	8
2.7.2. Ajutorul de minimis	12
3. Criterii de eligibilitate și selecție	15
3.1. Reguli generale.....	15
3.2. Eligibilitatea solicitantului	15
3.3. Eligibilitatea proiectului	18
3.4. Eligibilitatea cheltuielilor	21
3.5. Criterii de evaluare a cererii de finanțare	25
4. Completarea cererii de finanțare.....	26
5. Procesul de evaluare, selecție și contractare a proiectelor	28
6. Depunerea și soluționarea contestațiilor.....	29
7. Modificarea ghidului solicitantului.....	29
8. Anexe.....	29

1. Informații despre axa prioritară și prioritatea de investiții

1.1. Axa prioritară, prioritatea de investiții

Acest apel de proiecte este organizat în cadrul axei prioritare 2 "Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii", prioritatea de investiții 2.2. "Sprijinirea creării și extinderea capacităților avansate de producție și dezvoltarea serviciilor."¹

1.2. Care este obiectivul specific al axei prioritare și al priorității de investiții?

Obiectivul specific al acestei axei prioritare îl reprezintă *îmbunătățirea competitivității economice prin creșterea productivității muncii în IMM-uri în sectoarele competitive identificate în Strategia Națională pentru Competitivitate*².

Această prioritate de investiție va sprijini dezvoltarea IMM-urilor pentru îmbunătățirea capacităților avansate de dezvoltare a produselor și a serviciilor, în vederea creșterii competitivității economiilor regionale și naționale. În acest sens, se au în vedere IMM-urile care sunt interesate de găsirea unui model optim de creștere, atât în sensul trecerii în altă categorie de dimensiune, cât și în sensul dezvoltării activității desfășurate, în scopul creșterii dimensiunii pieței adresate (piața locală să devină regională, națională sau internațională).

Având în vedere faptul că avantajul competitiv reprezintă un cumul de factori care condiționează competitivitatea și performanța unei companii în afaceri, POR își propune să sprijine companiile care au potențial să-și dezvolte/mențină poziția pe piață prin consolidarea unor competențe superioare concurenței. Astfel, se are în vedere sprijinirea companiilor care operează în domenii economice în care se poate dezvolta și/sau menține un avantaj competitiv și, în general, dezvoltarea activității lor economice. În acest sens, se vor sprijini acele IMM-uri care își desfășoară activitatea în domeniile cu potențial competitiv, identificate conform SNC, precum și a celor care intenționează să își adapteze activitatea la aceste domenii.

În cadrul prezentului apel nu se pot depune proiecte pentru investițiile localizate în regiunea de dezvoltare București Ilfov.

1.3. Care sunt regiunile în cadrul cărora se pot solicita finanțări în cadrul axei prioritare 2?

Regiunile de dezvoltare Nord Est, Sud Est, Sud Muntenia, Sud Vest Oltenia, Vest, Nord-Vest, Centru.

1.4. Care sunt acțiunile sprijinite în cadrul priorității de investiții?

Investițiile eligibile pentru co-finanțare prin ajutor de stat regional includ:

¹ Pentru mai multe detalii în legătură cu structurarea Programului Operațional Regional 2014-2020 în axe prioritare și priorități de investiții, a se vedea Ghidul general.

² A se vedea Hotărârea Guvernului nr. 775/2015 privind aprobarea Strategiei naționale pentru competitivitate 2015-2020, cu modificările și completările ulterioare

- Construirea, extinderea spațiilor de producție/servicii;
- Dotarea cu active corporale, necorporale.

Lucrările de modernizare pot fi considerate eligibile doar în măsura în care sunt aferente unei investiții inițiale.

Investițiile sunt eligibile doar dacă reprezintă investiții inițiale, în sensul prevederilor Regulamentului (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014, de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat.

Proiectul propus în cererea de finanțare trebuie să cuprindă, în mod obligatoriu, investiții în active corporale (construire/extindere/dotare cu active corporale). Este opțională includerea, în proiect, a investițiilor în active necorporale. A se vedea condițiile detaliate de eligibilitate a proiectelor.

1.5. Indicatorii priorității de investiție

Indicatorii priorității de investiție fac obiectul monitorizării performanțelor programului, în ansamblu și se referă la:

- Investiție productivă: Număr de societăți sprijinite
- Investiție productivă: Număr de societăți care primesc granturi
- Investiție productivă: Investiții private combinate cu sprijinul public pentru întreprinderi (granturi)

La completarea cererii de finanțare în MySMIS, indicatorii priorității de investiție se vor introduce în tabelul indicatorilor prestabiliți de realizare (secțiunea Indicatori prestabiliți).

1.6. Indicatorul de proiect

Indicatorul de proiect face obiectul monitorizării implementării investiției propuse prin proiect și se referă la **realizarea unei investiții inițiale**, în sensul prevederilor Regulamentului (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014, de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat, respectiv prin una din următoarele categorii de investiții:

- Crearea unei noi unități de producție/prestare servicii;
- Extinderea capacității unei unități existente;
- Diversificarea producției unei unități existente.

Secțiunea 2.7 "Ajutorul de stat" din prezentul ghid conține detalii cu privire la particularitățile fiecărei categorii de investiții inițiale.

Termenul de realizare a indicatorului îl reprezintă finalul exercițiului financiar ulterior anului în care se finalizează implementarea proiectului.

Notă: Nu se acceptă identificarea și cuantificarea, în cadrul cererii de finanțare, a altor indicatori în afara celui menționat în cadrul acestei secțiuni.

Nerespectarea indicatorului, respectiv nerealizarea unei investiții inițiale în termenul precizat anterior, conduce la recuperarea integrală a finanțării acordate. Verificarea respectării indicatorului se realizează în condițiile contractului de finanțare.

La completarea cererii de finanțare în MySMIS, indicatorul de proiect se va introduce în tabelul indicatorilor suplimentari de realizare (secțiunea Indicatori suplimentari proiect).

1.7. Rata de cofinanțare acordată în cadrul prezentului apel de proiecte

Pentru **componenta de ajutor regional** a proiectului (suma cheltuielilor eligibile finanțabile prin ajutor de stat regional pentru investiții), contribuția programului se acordă în limita intensității ajutorului de stat regional (vezi procentele din tabelul de mai jos), stabilite în funcție de locul de implementare a proiectului (regiunea de dezvoltare pe teritoriul căreia se implementează proiectul finanțat), precum și de tipul solicitantului (respectiv încadrarea în categoria întreprinderilor mici și mijlocii). A se vedea și secțiunea 2.7.1 "Ajutorul de stat".

Contribuția maximă a programului la cheltuielile eligibile finanțabile prin ajutor regional

Categoria IMM/ Regiunea de dezvoltare	Nord Est	Sud Est	Sud Muntenia	Sud Vest Oltenia	Vest	Nord Vest	Centru
Întreprinderi mijlocii	60%	60%	60%	60%	45%	60%	60%
Întreprinderi mici	70%	70%	70%	70%	55%	70%	70%

Pentru **componenta de ajutor de minimis** a proiectului, contribuția programului este de maximum 100% din valoarea eligibilă a cheltuielilor finanțabile prin ajutor de minimis și în limita plafonului de minimis. A se vedea și secțiunea 2.7.2 "Ajutorul de minimis".

2. Informații despre apelul de proiecte

2.1. Ce tip de apel de proiecte se lansează?

Acest apel de proiecte este unul competitiv, cu depunere la termen. Proiectele pot fi depuse doar în perioada menționată în subsecțiunea 2.2. din prezentul document. Selecția proiectelor se va realiza conform prevederilor de mai jos.

Cererile de finanțare sunt verificate din punct de vedere al conformității administrative și eligibilității în ordinea depunerii (în baza grilei din Anexa 3 la ghid). Cererile de finanțare admise în urma acestei etape, sunt evaluate tehnic și financiar (în baza grilei din Anexa 4 la ghid).

Cererile de finanțare neconforme/neeligibile nu vor mai fi evaluate tehnic și financiar. Cererile de finanțare care obțin mai puțin de 50 de puncte în urma evaluării tehnice și financiare sunt considerate respinse.

Vor fi selectate, pentru etapa precontractuală, cererile de finanțare care obțin cele mai mari punctaje, în funcție de bugetul disponibil pentru acest apel.

Atenție! Respectarea condiției de eligibilitate referitoare la încadrarea solicitantului în categoriile IMM eligibile se va verifica inclusiv în etapa (pre)contractuală, în baza celor mai recente situații financiare aprobate de solicitant, disponibile la această etapă. În acest context, în special în cazul proiectelor incluse în lista de rezervă, perioada cuprinsă între depunerea cererii de finanțare și demararea etapei (pre)contractuale poate fi relativ extinsă.

Pentru informarea corectă a potențialilor solicitanți, OI vor publica lunar pe website-ul propriu situația proiectelor depuse și gradul de acoperire a alocării financiare disponibile.

În cadrul prezentului apel de proiecte se aplică Ordinul MLPDA nr. 3685/25.08.2020 privind aprobarea măsurii de sprijin, constând în acordarea unor ajutoare de stat și ajutoare *de minimis* în scopul dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii în cadrul Programului Operațional Regional 2014-2020.

2.2. Care este perioada în care pot fi depuse proiectele?

Data și ora deschiderii cererii de proiecte: 30.10.2020, ora 12:00:00

Data și ora închiderii cererii de proiecte: 30.11.2020, ora 12:00:00

Contractarea proiectelor ulterior datei de 31.12.2020, în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 651/2014 al Comisiei de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat, cu modificările și completările ulterioare, nu se va putea realiza în lipsa unei prelungiri a perioadei de valabilitate a Hărții ajutoarelor regionale pentru România. În acest sens, este riscul solicitantului, în ceea ce privește pregătirea și depunerea unui proiect în cadrul acestui apel, în cazul în care acesta nu este selectat pentru finanțare și/sau nu se acordă ajutorul de stat/ de minimis, inclusiv ca urmare a neprelungirii aplicabilității hărții intensităților respective sau modificării acesteia. De asemenea, solicitantul își asumă riscurile ce pot decurge din procesul de evaluare, selecție și contractare a proiectului cu privire la cheltuielile efectuate în vederea pregătirii și implementării acestuia și atingerea rezultatelor preconizate, precum și riscul ce decurge din imposibilitatea MLPDA/AMPOR de a asigura creditele de angajament/ creditele bugetare necesare pentru contractarea proiectelor depuse în cadrul prezentului apel.

2.3. Unde se depun proiectele și care este modalitatea de depunere?

În cadrul prezentului apel de proiecte, cererile de finanțare se vor depune exclusiv prin aplicația electronică MySMIS, disponibilă la adresa web <http://www.fonduri-ue.ro/mysmis>, doar în intervalul menționat la secțiunea 2.2 de mai sus.

2.4. Care este valoarea minimă și maximă a finanțării nerambursabile?

Valoarea finanțării nerambursabile acordate este de minimum 1,5 mil. euro și maximum 6 milioane euro, echivalent în lei la cursul de schimb Inforeuro³, valabil la data lansării apelului de proiecte. Aceste plafoane se aplică întregii valori a finanțării nerambursabile, constând atât din ajutor de stat cât și, dacă este cazul, din ajutor de minimis.

2.5. Care este alocarea apelului de proiecte?

Alocarea prezentului apel de proiecte este de 150 mil. euro:

Regiunea de dezvoltare	Nord Est	Sud Est	Sud Muntenia	Sud Vest Oltenia	Vest	Nord Vest	Centru
Mil. euro	26,265,000	22,290,000	23,610,000	17,955,000	17,655,000	21,495,000	20,730,000

³ http://ec.europa.eu/budget/contracts_grants/info_contracts/inforeuro/index_en.cfm

2.6. Cine poate solicita finanțare în cadrul prezentului apel de proiecte?

Solicitanții eligibili în cadrul acestui apel de proiecte sunt societățile constituite în baza Legii nr. 31/1990 privind societățile, republicată, cu modificările și completările ulterioare sau în baza Legii nr. 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperației, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care se încadrează în categoria **întreprinderilor mici și mijlocii din mediul urban**, sau a **întreprinderilor mijlocii din mediul rural**. A se vedea condițiile detaliate de eligibilitate a solicitantului.

2.7. Ajutorul de stat

În cadrul acestui apel de proiecte, se acordă următoarele categorii de ajutor de stat:

- **ajutor de stat regional pentru investiții**
- **ajutor de minimis**

Proiectul propus în cererea de finanțare **trebuie să cuprindă, în mod obligatoriu, investiții în active corporale, finanțabile prin ajutor de stat regional** (construire, extindere, dotare spații de producție/servicii).

Este opțională includerea, în proiect, a investițiilor în active necorporale finanțabile prin ajutor de stat regional și a investițiilor finanțabile prin ajutor de minimis.

Regulile și principiile specifice de acordare a fiecăruia dintre cele două tipuri de ajutor de stat sunt detaliate mai jos.

2.7.1. Ajutorul regional pentru investiții

În termeni generali, ajutorul de stat înseamnă orice ajutor (indiferent de forma sa) acordat unor anumite întreprinderi (entități care desfășoară activități economice⁴) de către autoritățile publice. În măsura în care acest tip de ajutor denaturează concurența și afectează comerțul intracomunitar, acesta nu este compatibil cu piața internă, cu excepția cazurilor în care tratatele prevăd altfel.

Articolul 108 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) prevede obligația unui stat membru de a notifica Comisiei Europene ajutoarele de stat, astfel încât aceasta să evalueze dacă sunt compatibile cu piața comună. Comisia a definit unele excepții⁵ și a declarat anumite categorii specifice de ajutoare de stat ca fiind compatibile cu piața comună, în cazul îndeplinirii unor condiții, acestea fiind scutite (exceptate) de obligația notificării prealabile. **Ajutorul de stat regional**, care are scopul de a sprijini dezvoltarea economică și crearea de locuri de muncă, reprezintă una din aceste categorii exceptate.

În aplicarea prezentului ghid, ajutorul de stat regional pentru investiții (denumit în continuare, "ajutor regional") reprezintă ajutorul regional acordat pentru o investiție inițială.

Investiție inițială, în sensul normelor ce reglementează ajutorul de stat regional și al prezentului ghid, înseamnă o investiție în active corporale și necorporale legată de:

⁴ Orice activitate care constă în furnizarea de bunuri și servicii pe o piață constituie o activitate economică

⁵ Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014, de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat (Regulamentul general de exceptare pe categorii de ajutoare) prevede dispoziții specifice care definesc condițiile în care ajutoarele având ca obiectiv dezvoltare regională sunt compatibile cu piața comună și scutite de notificare.

- **crearea unei unități noi.** De regulă, crearea unei unități noi se poate realiza prin construirea și dotarea unui spațiu de producție/prestare servicii, în scopul demarării activității vizate prin proiect. Poate fi considerată investiție inițială legată de crearea unei noi unități inclusiv investiția ce constă în reconversia unui imobil existent în scopul demarării unei noi activități.
Unitatea nou creată trebuie să fie autonomă, respectiv să nu constituie o extindere simplă a capacității de producție a unei unități existente.
- **extinderea capacității unei unități existente.** Ca urmare a investiției, unitatea existentă este pusă într-o situație în care poate produce mai mult, din cel puțin unul din produsele deja realizate în unitate, fără ca procesul general de producție să fie fundamental schimbat⁶.
Extinderea capacității de producție/prestare servicii presupune menținerea sortimentăției și a proceselor de producție deja existente și creșterea volumului producției ca urmare a investiției.
- **diversificarea producției unei unități** prin produse/servicii care nu au fost fabricate/prestate anterior în unitate. Diversificarea producției presupune că noile produse/servicii se adaugă gamei sortimentale deja fabricate/prestate.
În cazul ajutoarelor acordate pentru diversificarea unei unități existente, costurile eligibile trebuie să depășească cu cel puțin 200% valoarea contabilă a activelor reutilizate (tangibile și intangibile), astfel cum au fost înregistrate în exercițiul financiar ce precede începerea lucrărilor⁷.
Într-un proiect de "diversificare", anumite active utilizate în realizarea unui produs/prestarea unui serviciu existent pot să fie utilizate, în continuare, în realizarea noului produs/serviciu. Spre exemplu, terenul și clădirile utilizate în realizarea produsului A ar putea fi utilizate integral sau parțial în realizarea produsului B (produs nou). Acestea reprezintă "active reutilizate". Atunci când sunt combinate active vechi (reutilizate) și active noi, valoarea eligibilă a noilor active trebuie să fie de cel puțin 3 ori (adică cu cel puțin 200%) mai mare decât valoarea contabilă a activelor reutilizate. Valoarea contabilă a activelor reutilizate reprezintă valoarea contabilă netă (i.e. valoarea de intrare, mai puțin amortizarea).
Dacă activele existente sunt reutilizate parțial în noua activitate de producție, valoarea contabilă a acestora poate fi luată în calcul proporțional (e.g. o hală de producție utilizată parțial în noua activitate).
În cazul Investițiilor inițiale care conduc atât la extinderea capacității, cât și la diversificarea producției unei unități existente, condiția de mai sus este aplicabilă doar componentei din proiect ce vizează diversificarea unității.

Ajutorul regional poate fi acordat, în baza Regulamentului (UE) 651/2014, doar dacă este îndeplinită condiția privind existența efectului stimulat. Se consideră că ajutoarele au un efect stimulat dacă beneficiarul a depus o cerere de finanțare înainte de demararea investiției.

Demararea investiției înseamnă fie demararea lucrărilor de construcții în cadrul investiției, fie primul angajament cu caracter juridic obligatoriu de comandă pentru echipamente sau oricare alt angajament prin care investiția devine ireversibilă, în funcție de care are loc primul. Cumpărarea de terenuri și lucrările pregătitoare, cum ar fi obținerea permiselor și realizarea studiilor de fezabilitate, nu sunt considerate drept demarare a lucrărilor. În cazul preluărilor de întreprinderi, „demararea lucrărilor” corespunde datei dobândirii activelor direct legate de unitatea preluată. Achiziția unui teren pe care există construcții/ structuri construite poate fi asimilată cumpărării de terenuri, caz în care această

⁶ În cazul investițiilor care vizează structuri de cazare, pentru noțiunea de extindere a capacității, relevantă este majorarea numărului maxim de locuri de cazare ce pot fi puse la dispoziția clienților, raportat la capacitatea de cazare inițială, prin crearea de noi spații de cazare.

⁷ Verificarea respectării condiției, la depunerea cererii de finanțare, se va face prin raportare la exercițiul financiar anterior depunerii proiectului.

acțiune nu este considerată "demarare a lucrărilor". Însă, toate lucrările care constau în restructurarea și adaptarea clădirilor și terenurilor în vederea realizării proiectului de investiție finanțat prin ajutor de stat vor fi considerate ca reprezentând "demararea lucrărilor", în sensul definiției de mai sus.

În principiu, în cazul în care o întreprindere are nevoie de un ajutor de stat pentru a realiza un proiect specific, aceasta nu ar trebui, din rațiuni economice, să demareze realizarea proiectului înainte de a-și asigura sursele de finanțare. Cu titlu de exemplu, în cazul în care lucrările de construire a unui imobil, în vederea desfășurării unei anumite activități, au fost demarate înainte de depunerea unei cereri de finanțare, un ajutor regional pentru finalizarea lucrărilor de construire și/sau dotarea imobilului cu echipamente specifice respectivei activități nu ar îndeplini condiția privind existența efectului stimulat.

Ca regulă generală, investițiile care constau în simpla înlocuire a unor active nu sunt eligibile pentru acordarea unui ajutor regional pentru investiții. "Simpla înlocuire" are în vedere situațiile care nu presupun concomitent și atingerea criteriilor relevante enumerate de definiția investiției inițiale, respectiv investiții legate de extinderea capacității unei unități existente sau diversificarea producției unei unități prin produse/servicii care nu au fost fabricate anterior în unitate. Atunci când înlocuirea activelor individuale se face în scopul extinderii capacității unei unități existente, numai investiția direct legată de extinderea capacității poate fi considerată eligibilă pentru ajutor regional. În cazul în care înlocuirea activelor se face în scopul diversificării producției unei unități existente, situația este similară: numai activele referitoare la noul produs adăugat la gama existentă de produse realizate de unitate pot fi considerate eligibile pentru ajutor regional.

În contextul definirii investiției inițiale, "unitate" are înțelesul de "unitate de producție/prestare servicii", nu de entitate juridică. Unitatea este orice loc fix, de afaceri sau de investiție, care servește activității unei întreprinderi. Unitatea individuală trebuie să fie autonomă, să nu se bazeze pe resurse tehnice comune cu o unitate existentă și să nu fie doar o extindere simplă a capacității de producție a unei unități existente. O unitate ar trebui să fie separată spațial, organizațional și funcțional și să fie caracterizată printr-un grad ridicat de autonomie.

Ajutorul regional nu poate fi acordat unui beneficiar care a efectuat o relocare către unitatea în care urmează să aibă loc investiția inițială pentru care se solicită ajutorul, în cei doi ani anteriori depunerii cererii de finanțare. De asemenea, acesta se angajează că nu va face acest lucru pentru o perioadă de până la doi ani după finalizarea investiției inițiale pentru care se solicită ajutorul.

Această prevedere se aplică la nivel de "grup" (în cazul în care beneficiarul face parte dintr-un grup de firme, i.e. grup de întreprinderi legate, în conformitate cu prevederile Legii 346/2004).

„Relocare” înseamnă transferul unei activități identice sau similare sau a unei părți a acesteia de la o unitate a uneia dintre părțile contractante la Acordul privind Spațiul Economic European (unitatea inițială) către unitatea unei alte părți contractante la Acordul privind Spațiul Economic European unde are loc investiția care beneficiază de ajutor (unitatea care beneficiază de ajutor). Există un transfer în cazul în care produsul sau serviciul de la unitatea inițială și de la unitatea care beneficiază de ajutor au cel puțin parțial aceleași scopuri, îndeplinesc cerințele sau necesitățile aceluiași tip de clienți și se pierd locuri de muncă în activități identice sau similare la una din unitățile inițiale ale beneficiarului din Spațiul Economic European.

"Activitate identică sau similară" înseamnă o activitate care face parte din aceeași clasă CAEN (cod de 4 cifre).

Intensitatea maximă a ajutorului regional

Prin acest apel de proiecte sunt selectate și finanțate investiții (proiecte) în baza Ordinului MLPDA nr. 3685/25.08.2020 privind aprobarea măsurii de sprijin, constând în acordarea unor ajutoare de stat și ajutoare *de minimis* în scopul dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii în cadrul Programului Operațional Regional 2014-2020.

Ajutorul regional acordat ia forma finanțării nerambursabile și se supune Regulamentului (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014, de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat (Regulamentul general de exceptare pe categorii de ajutoare).

Ajutorul regional se acordă în limita intensităților (procentelor) maxime aprobate de Comisia Europeană pentru perioada 2014-2020⁸, pentru acest tip de ajutor.

Astfel, valoarea maximă a finanțării nerambursabile ce poate fi solicitată și acordată se determină aplicând, la valoarea cheltuielilor eligibile, intensitatea maximă a ajutorului, aplicabilă categoriei IMM și regiunii în care se implementează proiectul, conform tabelului de mai jos.

Categoria IMM/ Regiunea de dezvoltare	Nord Est	Sud Est	Sud Muntenia	Sud Vest Oltenia	Vest	Nord Vest	Centru
Întreprinderi mijlocii	60%	60%	60%	60%	45%	60%	60%
Întreprinderi mici	70%	70%	70%	70%	55%	70%	70%

În cazul în care solicitantul ajutorului (la nivel de grup) a beneficiat de ajutor de stat regional pentru o investiție demarată în același județ, în ultimii trei ani, se consideră că aceste investiții fac parte dintr-un proiect unic de investiții. În cazul în care un astfel de proiect unic de investiții este un proiect mare de investiții, valoarea totală a ajutoarelor pentru proiectul unic de investiții nu trebuie să depășească valoarea ajutorului ajustat pentru proiecte mari de investiții.

Poiect mare de investiții înseamnă o investiție inițială cu costuri eligibile care depășesc 50 de milioane de euro, calculată la tarifele și cursul de schimb de la data acordării ajutorului.

Valoarea ajustată a ajutoarelor înseamnă valoarea maximă permisă a ajutoarelor pentru un proiect mare de investiții, calculată conform formulei: valoarea maximă a ajutoarelor = $R \times (A + 0,50 \times B + 0 \times C)$, unde: R este intensitatea maximă a ajutoarelor aplicabilă în zona în cauză prevăzută într-o hartă regională aprobată care este în vigoare la data acordării ajutorului, cu excepția intensității majorate a ajutoarelor pentru IMM-uri, A reprezintă costurile inițiale eligibile în valoare de 50 de milioane de euro, B este partea din costurile eligibile cuprinsă între 50 de milioane de euro și 100 de milioane EUR, iar C este partea din costurile eligibile de peste 100 de milioane de euro.

Un proiect unic de investiții nu poate fi divizat în mai multe subproiecte în scopul de a beneficia de ajutor de stat în valoare mai mare decât valoarea maximă prevăzută pentru proiectele mari de investiții.

Data acordării ajutorului regional

- Ajutoarele regionale se consideră acordate în momentul în care dreptul legal de a beneficia de aceste ajutoare este conferit întreprinderii în temeiul legislației naționale aplicabile, indiferent de data la care ajutoarele regionale se plătesc întreprinderii respective.
- În cazul POR, data acordării ajutorului este data la care intră în vigoare contractul de finanțare aferent proiectului propus prin cererea de finanțare, indiferent de momentul efectuării plăților/rambursărilor efective.

⁸ Decizia Comisiei Europene C (2014) 2240 final din 9 aprilie 2014 de autorizare a hărții notificate a ajutoarelor regionale aferente perioadei 2014-2020 pentru România și Hotărârea de Guvern nr. 517/2014 privind intensitatea maximă a ajutorului de stat regional în perioada 2014-2020 pentru investiții inițiale

2.7.2. Ajutorul de minimis

În cadrul acestui apel, anumite cheltuieli sunt finanțabile prin ajutor de minimis.

Aspecte generale privind ajutorul de minimis

Utilizarea fondurilor publice (inclusiv a fondurilor europene) pentru a sprijini o întreprindere, acordându-i astfel un avantaj în detrimentul altor entități (concurente pe piață), poate constitui ajutor de stat. În conformitate cu normele europene, unele ajutoare de stat sunt ilegale tocmai pentru că ele sunt de natură să distorsioneze concurența pe piața comună.

Articolul 108 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) prevede obligația de a notifica Comisiei Europene ajutoarele de stat, astfel încât aceasta să evalueze dacă sunt compatibile cu piața comună.

Regula *de minimis* are în vedere exceptarea de la notificare a ajutoarelor de o valoare mică. Astfel, ajutoarele cu o valoare de până la 200.000 euro, acordate unei întreprinderi pe o perioadă de trei ani fiscali consecutivi, sunt considerate compatibile cu regulile de concurență pe piața comună.

Prin acest apel de proiecte sunt selectate și finanțate investiții (proiecte) în baza Ordinului viceprim-ministrului, ministrul dezvoltării regionale și administrației publice nr. 3254/21.12.2016 privind aprobarea măsurii de sprijin, constând în acordarea unor ajutoare de stat și ajutoare de minimis pentru îmbunătățirea competitivității economice prin creșterea productivității muncii în întreprinderi mici și mijlocii în cadrul Programului Operațional Regional 2014-2020, cu modificările și completările ulterioare.

Ajutorul *de minimis* acordat ia forma finanțării nerambursabile și se supune prevederilor Regulamentului Comisiei Europene nr. 1407/2013 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor *de minimis* (Regulamentul *de minimis*).

Valoarea ajutorului

- Valoarea maximă a ajutorului, în regim *de minimis*, ce poate fi acordată unei **întreprinderi unice** (a se vedea mai jos), din fonduri publice, pe o perioadă de 3 ani fiscali consecutivi (ultimii 2 ani fiscali înainte de data depunerii cererii de finanțare și anul curent depunerii cererii de finanțare) este de 200.000 de euro, echivalent în lei, la cursul de schimb InforEuro valabil la data acordării ajutorului.
- În cadrul acestui apel de proiecte, contribuția programului este de maximum 100% din valoarea eligibilă a cheltuielilor finanțabile prin ajutor de minimis (componenta de minimis).
- Dacă, pe lângă domeniul de activitate în care se realizează investiția propusă prin cererea de finanțare, întreprinderea solicitantă desfășoară activități și în alte domenii (clase CAEN), dintre care unele sunt excluse din aria de aplicare a Regulamentului *de minimis* și/sau a Schemei de minimis aplicabile acestui apel, ori plafonul aplicabil acestor domenii este mai mic de 200.000 euro⁹, atunci acestei întreprinderi i se poate aplica plafonul de 200.000 euro doar dacă, de finanțarea primită, nu va beneficia în activitățile desfășurate în domeniile excluse ori cărora li se aplică un plafon mai mic. Acest aspect este inclus în Declarația de angajament, depusă odată cu cererea de finanțare.

⁹ În cazul întreprinderilor care efectuează transport rutier de mărfuri în numele unor terți sau contra cost, plafonul este de 100.000 de euro pe o perioadă de 3 ani fiscali consecutivi.

Întreprinderea unică

- În sensul Regulamentului *de minimis*, plafonul *de minimis* (200.000 euro) se aplică întreprinderii unice.
- Întreprinderea unică include toate întreprinderile între care există cel puțin una dintre relațiile următoare:
 1. o întreprindere deține majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau ale asociaților unei alte întreprinderi;
 2. o întreprindere are dreptul de a numi sau revoca majoritatea membrilor organelor de administrare, de conducere sau de supraveghere ale unei alte întreprinderi;
 3. o întreprindere are dreptul de a exercita o influență dominantă asupra altei întreprinderi în temeiul unui contract încheiat cu întreprinderea în cauză sau în temeiul unei prevederi din contractul de societate sau din statutul acesteia;
 4. o întreprindere care este acționar sau asociat al unei alte întreprinderi și care controlează singură, în baza unui acord cu alți acționari sau asociați ai acelei întreprinderi, majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau ale asociaților întreprinderii respective.

Astfel, dacă întreprinderile A și B formează o întreprindere unică (spre exemplu, A deține peste 50% din părțile sociale ale lui B), atunci A și B împreună vor putea beneficia de 200.000 euro (nu fiecare în parte de câte 200.000 euro).

Întreprinderile care întrețin, prin intermediul uneia sau mai multor întreprinderi, oricare dintre relațiile de mai sus, constituie, de asemenea, o întreprindere unică. Astfel, dacă întreprinderea A deține majoritatea drepturilor de vot ale întreprinderii B, iar B deține, la rândul ei, majoritatea drepturilor de vot ale întreprinderii C, atunci toate cele 3 întreprinderi constituie o întreprindere unică și împreună vor putea beneficia de 200.000 euro (nu fiecare în parte de câte 200.000 euro).
- La identificarea întreprinderii unice, se vor avea în vedere doar întreprinderile înregistrate pe teritoriul aceluiași stat membru UE. Astfel, chiar dacă întreprinderea A (înregistrată în România) este deținută în proporție de 60% de întreprinderea B (înregistrată în afara României), cele două întreprinderi nu sunt considerate o întreprindere unică.

Totuși, legătura dintre A și B trebuie luată în calcul la încadrarea solicitantului într-una din categoriile IMM – a se vedea secțiunea 3.2 "Eligibilitatea solicitantului".
- Legăturile stabilite prin intermediul unei persoane fizice, sau al unui grup de persoane fizice care acționează de comun acord (a se vedea Legea 346/2004, cu modificările și completările ulterioare – Art. 4⁴ alin 4) trebuie luate în calcul doar la încadrarea solicitantului într-una din categoriile IMM – a se vedea secțiunea 3.2 "Eligibilitatea solicitantului". Astfel, dacă întreprinderea A (solicitant) și C sunt considerate legate prin intermediul persoanei fizice X, pentru verificarea încadrării lui A într-una din categoriile IMM, la datele întreprinderii A se vor adăuga în totalitate datele (numărul mediu de salariați) înregistrate de C.

Pe de altă parte, în ceea ce privește acordarea și cumularea ajutorului de minimis, A și C nu vor fi considerate ca formând o întreprindere unică.

Cumulul ajutoarelor de minimis

- Plafonul *de minimis* (200.000 euro) de care poate beneficia un solicitant se va reduce cu valoarea cumulată a tuturor ajutoarelor în regim *de minimis*, acordate **întreprinderii unice** pe parcursul ultimilor 2 ani fiscali înainte de data depunerii cererii de finanțare și anul curent depunerii cererii de finanțare.

Astfel, se vor cumula următoarele ajutoare *de minimis*:

 1. primite de întreprinderea solicitantă
 2. primite de toate celelalte întreprinderi cu care întreprinderea solicitantă formează întreprinderea unică

3. Dacă solicitantul este o întreprindere înființată ca urmare a fuzionării prin contopire a două sau mai multor întreprinderi, se vor cumula toate ajutoarele *de minimis* primite, în perioada celor 3 ani fiscali consecutivi, de fiecare din întreprinderile care au fuzionat. Același principiu se aplică în cazul unei întreprinderi care a fuzionat cu alte întreprinderi, prin absorbirea acestora.
 4. În cazul divizării unei întreprinderi, ajutorul *de minimis* primit înainte de divizare se va aloca/ atribui acelei întreprinderi care a beneficiat/ beneficiază de el, aceasta fiind, în principiu, cea care a preluat activitatea (activitățile) pentru care a fost acordat ajutorul *de minimis*. Dacă această alocare nu poate fi făcută, ajutorul *de minimis* va fi atribuit în mod proporțional în funcție de valoarea capitalurilor noilor întreprinderi, la data divizării.
- Cumularea ajutoarelor primite în regim *de minimis* se face indiferent de:
 - a. Sursa ajutoarelor (e.g. buget de stat, buget local, fonduri europene)
 - b. Forma ajutoarelor (e.g. finanțare nerambursabilă, scutiri de la plata unor taxe, garanții, facilități privind creditele primite, dobânzi subvenționate, garanții bancare etc.)
 - Solicitantul va completa și semna Declarația de eligibilitate, pe propria răspundere, în care va menționa informațiile referitoare la ajutoarele *de minimis* primite în ultimii 2 ani fiscali anteriori datei de depunere a cererii de finanțare, precum și în anul fiscal curent, până la depunerea cererii de finanțare, respectiv încheierea contractului de finanțare. Pe lângă informațiile cuprinse în această secțiune, formularul Declarației de eligibilitate conține instrucțiuni suplimentare privind completarea corectă a declarației.
 - Dacă valoarea în euro a unui ajutor *de minimis* ori modalitatea de determinare a acesteia sunt specificate în actul de acordare (e.g. contract de finanțare, acord de principiu), atunci această valoare va fi dedusă din plafonul *de minimis*. În caz contrar, pentru determinarea valorii în euro a ajutorului primit, se va utiliza rata de schimb InforEuro¹⁰ valabilă în luna acordării ajutorului (i.e. luna emiterii/semnării actului de acordare a ajutorului).
 - Ajutoarele *de minimis* nu se cumulează cu ajutoarele de stat acordate pentru aceleași costuri eligibile sau cu ajutoarele de stat acordate pentru aceeași măsură de finanțare prin capital de risc dacă un astfel de cumul ar depăși intensitatea sau valoarea maximă relevantă a ajutorului stabilită pentru condițiile specifice ale fiecărui caz de un regulament sau de o decizie de exceptare pe categorii adoptată de Comisie. Ajutoarele *de minimis* care nu se acordă pentru sau nu sunt legate de costuri eligibile specifice pot fi cumulate cu alte ajutoare de stat acordate în temeiul unui regulament de exceptare pe categorii sau al unei decizii adoptate de Comisie.
 - **În cazul în care, după aplicarea regulilor de cumul, valoarea finanțării nerambursabile solicitate prin cererea de finanțare depășește plafonul *de minimis* specific (respectiv 200.000 euro sau 100.000 euro), întreaga componentă de minimis devine neeligibilă. În acest caz nu poate fi acordat un nou ajutor *de minimis* doar pentru acea parte din finanțarea solicitată care s-ar încadra în plafonul *de minimis* aplicabil.**

Data acordării ajutorului de minimis

- Ajutoarele *de minimis* se consideră acordate în momentul în care dreptul legal de a beneficia de aceste ajutoare este conferit întreprinderii în temeiul legislației naționale aplicabile, indiferent de data la care ajutoarele *de minimis* se plătesc întreprinderii respective.

În cazul POR, data acordării ajutorului este data la care intră în vigoare contractul de finanțare aferent proiectului propus prin cererea de finanțare, indiferent de momentul efectuării plăților/ rambursărilor efective.

¹⁰ Ratele de schimb InforEuro sunt publicate la adresa <http://ec.europa.eu/budget/graphs/inforeuro.html>

3. Criterii de eligibilitate și selecție

3.1. Reguli generale

Criteriile de eligibilitate trebuie respectate de către solicitant începând cu data depunerii cererii de finanțare, pe tot parcursul procesului de evaluare, selecție și contractare, implementare precum și pe perioada de durabilitate a proiectului, în condițiile stipulate în contractul de finanțare.

Excepții de la această regulă:

- criteriul de eligibilitate a solicitantului referitor la încadrarea solicitantului în categoria IMM-urilor (întreprinderi mici, întreprinderi mijlocii), a cărui respectare este obligatorie până la momentul încheierii contractului de finanțare, inclusiv
- criteriul de eligibilitate a solicitantului privind înregistrarea profitului din exploatare, care se referă doar la anul fiscal anterior depunerii cererii de finanțare
- criteriul de eligibilitate a proiectului referitor la valoarea minimă a finanțării nerambursabile solicitate, a cărui respectare este obligatorie doar până la momentul încheierii contractului de finanțare, inclusiv

3.2. Eligibilitatea solicitantului

1. Solicitantul este societate¹¹ sau societate cooperativă¹² care se încadrează în categoria întreprinderilor mici sau mijlocii din mediul urban, sau a întreprinderilor mijlocii din mediul rural.

În conformitate cu Legea 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării IMM, cu modificările și completările ulterioare, întreprinderile mici și mijlocii se clasifică, în funcție de numărul mediu anual de salariați și de cifra de afaceri anuală netă sau de activele totale pe care le dețin, în următoarele categorii:

- întreprinderi mici - au mai puțin de 50 de salariați și realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale de până la 10 milioane euro, echivalent în lei;
- întreprinderi mijlocii - au mai puțin de 250 de salariați și realizează o cifră de afaceri anuală netă de până la 50 milioane euro, echivalent în lei, sau dețin active totale care nu depășesc echivalentul în lei a 43 milioane eur.

Nu sunt eligibili solicitanții care se încadrează în categoria microîntreprinderilor (au mai puțin de 10 salariați și realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale de până la 2 milioane euro, echivalent în lei).

Se recomandă o atenție sporită în aplicarea corectă a prevederilor Legii 346/2004, cu modificările și completările ulterioare, în special în ceea ce privește identificarea **întreprinderilor partenere și/sau legate** cu întreprinderea solicitantă. Încadrarea datelor solicitantului (a numărului mediu anual de salariați și a cifrei de afaceri anuale nete/ activelor totale) în pragurile prevăzute pentru categoria IMM-urilor se verifică abia după luarea în calcul a datelor aferente tuturor întreprinderilor partenere și ale

¹¹ Constituită în baza Legii nr. 31/1990 privind societățile, republicată, cu completările și modificările ulterioare

¹² Constituită în baza Legii nr. 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperației, republicată, cu completările și modificările ulterioare

celor legate cu întreprinderea solicitantă, identificate conform legii. Anexa 1.3.a. "Încadrarea în categoriile IMM" la prezentul ghid prezintă detalii suplimentare în acest sens¹³.

Solicitantul de finanțare va completa și anexa la cererea de finanțare *Declarația privind încadrarea întreprinderii în categoria IMM* (din care să reiasă încadrarea în categoria întreprinderilor mici/întreprinderilor mijlocii).

Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria întreprinderilor mici/ mijlocii, atât la data solicitării finanțării (i.e. data depunerii cererii de finanțare), cât și la data acordării finanțării (i.e. data semnării contractului de finanțare).

Datele utilizate pentru calculul numărului mediu anual de salariați, cifra de afaceri netă anuală și activele totale sunt cele raportate în situațiile financiare aferente exercițiului financiar precedent depunerii cererii de finanțare, aprobate de adunarea generală a acționarilor sau asociaților (conform Art. 6 alin (1) din Legea 346/2004).

În sensul acestui apel, "întreprinderea din mediul urban/rural" se referă la întreprinderea care propune o investiție (într-unul din domeniile eligibile în acest apel) în mediul urban/rural, indiferent de localizarea sediului social al acesteia.

Sucursalele, agențiile, reprezentanțele sau alte unități fără personalitate juridică nu sunt eligibile.

2. Domeniul de activitate în care se realizează investiția

- a. Regio finanțează investiții numai în domeniile de activitate eligibile (clase¹⁴ CAEN¹⁵), așa cum sunt enumerate în Anexa 2 la Ghidul specific (în conformitate cu Ordinul MLPDA nr. 3685/25.08.2020 privind aprobarea măsurii de sprijin, constând în acordarea unor ajutoare de stat și ajutoare de minimis în scopul dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii în cadrul Programului Operațional Regional 2014-2020).
- b. La depunerea cererii de finanțare, solicitantul trebuie să aibă deja domeniul/domeniile de activitate eligibile vizat/e de investiție, înscris/e în obiectul de activitate (conform certificatului constatare ORC), indiferent dacă reprezintă activitatea principală sau secundară a întreprinderii.
- c. La depunerea cererii de finanțare, solicitantul trebuie să aibă deja domeniul/domeniile de activitate eligibile vizat/e de investiție, autorizat/e la sediul (principal sau secundar) identificat ca loc de implementare a proiectului. Domeniul/domeniile de activitate (clase CAEN) în care dorește să realizeze investiția/proiectul trebuie declarat/e și autorizat/e distinct la locul de implementare a proiectului.

Excepție de la regula de mai sus: în cazul unei cereri de finanțare care presupune înființarea unui sediu secundar (punct de lucru) ori activarea într-un nou domeniu de activitate (clasa CAEN) ca urmare a realizării investiției, solicitantul se va angaja (prin declarația de angajament) ca, până la finalizarea implementării proiectului, să înregistreze locul de implementare ca punct de lucru și/sau să autorizeze clasa CAEN vizată de investiție, la locul de implementare. Condiția 2.b. de mai sus rămâne aplicabilă.

¹³ Recomandăm consultarea Manualului utilizatorului pentru definiția IMM-urilor, elaborat de Comisia Europeană (variante revizuită în 2015), disponibilă la <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/15582/attachments/1/translations/ro/renditions/native>

¹⁴ Conform sistemului de codificare al clasificării CAEN, clasele reprezintă titlurile identificate printr-un cod numeric de 4 cifre. În cadrul prezentului ghid (inclusiv anexele la acesta), termenii "clasă CAEN" și "cod CAEN" au același înțeles.

¹⁵ Clasificarea activităților din economia națională, Ediția revizuită CAEN Rev. 2, aprobată prin Ordinul președintelui Institutului Național de Statistică nr. 337/2007 privind actualizarea Clasificării activităților din economia națională – CAEN, cu modificările și completările ulterioare.

3. Solicitantul a desfășurat activitate pe o perioadă corespunzătoare cel puțin unui an fiscal integral și a înregistrat profit din exploatare (>0 lei) în anul fiscal anterior depunerii cererii de finanțare.

O întreprindere care depune cererea de finanțare în cursul anului 2020 trebuie să fi fost înființată cel mai târziu în luna ianuarie 2019 și să fi înregistrat profit din exploatare la 31 decembrie 2019.

Criteriul privind profitul din exploatare se referă la întreaga activitate a solicitantului (i.e. indiferent de domeniul de activitate vizat de investiție). Datele privind profitul din exploatare sunt cele raportate în situațiile financiare aferente exercițiului financiar precedent depunerii cererii de finanțare, aprobate de adunarea generală a acționarilor sau asociaților.

4. Solicitantul și reprezentantul său legal nu se încadrează în situațiile de excludere prezentate în Declarația de eligibilitate

A se vedea punctele K., L. și M. din modelul standard al declarației de eligibilitate (Anexa 1.1 la ghidul specific)

5. Locul de implementare a proiectului

- a. Locul de implementare a proiectului este situat în:
- în mediul urban (inclusiv sate aparținătoare de orașe) pentru întreprinderi mici și mijlocii
 - în mediul rural pentru întreprinderile mijlocii

Cererea de finanțare trebuie să fie depusă, prin intermediul aplicației MySMIS, la organismul intermediar POR (ADR) aferent regiunii de dezvoltare în care urmează a se implementa proiectul.

O investiție se poate realiza la două (sau mai multe) locuri de implementare, atâ timp cât sunt respectate toate condițiile de eligibilitate, iar proiectul nu constă, de fapt, în două (sau mai multe) investiții distincte sub umbrela unei singure cereri de finanțare. Cu titlu de exemplu, extinderea capacității a două pensiuni (aflate în aceeași localitate sau în localități diferite) ar constitui, de fapt, două proiecte de investiție distincte, chiar dacă clasa CAEN vizată ar fi aceeași. Pe de altă parte, tot cu titlu de exemplu, dotarea a două spații de producție (localizate distinct), în care solicitantul desfășoară etape din același flux tehnologic, poate fi considerată o investiție unică.

- b. La depunerea cererii de finanțare, solicitantul trebuie să aibă deja locul de implementare a proiectului înregistrat ca sediu principal sau secundar (punct de lucru), conform certificatului constatatator ORC.
- Excepție de la regula de mai sus: în cazul unei cereri de finanțare care presupune înființarea unui sediu secundar (punct de lucru) ca urmare a realizării investiției, solicitantul se va angaja (prin declarația de angajament) ca, până la finalizarea implementării proiectului, să înregistreze locul de implementare ca punct de lucru.
- c. Solicitantul deține unul din următoarele drepturi asupra imobilului, la data depunerii cererii de finanțare, precum și pe perioada de evaluare, selecție, contractare și implementare (inclusiv pe perioada de minimum 3 ani de la data estimată a plății finale în cadrul proiectului):
- Pentru investiții care includ lucrări de construcție ce se supun autorizării¹⁶: dreptul de proprietate privată, dreptul de concesiune (conform legislației în vigoare) sau dreptul de

¹⁶ În conformitate cu Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, cu modificările și completările ulterioare.

superficie (solicitantul are, conform contractului de superficie, dreptul de a realiza investiția propusă prin cererea de finanțare).

În plus, imobilul (teren și/sau clădiri)

- este liber de orice sarcini sau interdicții
- nu face obiectul unor litigii având ca obiect dreptul invocat de către solicitant pentru realizarea proiectului, aflate în curs de soluționare la instanțele judecătorești
- nu face obiectul revendicărilor potrivit unor legi speciale în materie sau dreptului comun.

Pentru elementele de mai sus, nu vor conduce la respingerea cererii de finanțare din procesul de evaluare, selecție și contractare, acele limite ale dreptului de proprietate care nu sunt incompatibile cu realizarea activităților proiectului (spre ex. servituți legale, servitutea de trecere cu piciorul etc). Fiecare caz în parte va fi analizat la nivelul OI în cadrul etapei de verificare a conformității administrative și eligibilității. Garanțiile reale asupra imobilelor (e.g. ipoteca) sunt considerate, în accepțiunea AMPOR, incompatibile cu realizarea proiectelor de investiții în cadrul POR. Ulterior contractării proiectului, este permisă ipotecarea obiectelor/bunurilor aferente proiectului, fie ele mobile sau imobile, în condițiile stricte ale prevederilor contractuale, cu respectarea legislației în vigoare

- Pentru investiții care includ doar servicii și/sau dotări și lucrări de construcție ce nu se supun autorizării: dreptul de proprietate privată, dreptul de concesiune, dreptul de superficie, dreptul de uzufruct, împrumutul de folosință (comodat) sau dreptul de închiriere/locațiune. Spațiul destinat implementării proiectului este, de regulă, imobilul (teren și/sau clădiri) în care activele achiziționate prin proiect (e.g. utilaje, linii de producție) sunt instalate, montate și/sau în care aceste bunuri sunt utilizate. În cazul acelor domenii de activitate ce implică utilizarea echipamentelor, utilajelor în locuri diferite (e.g. activitatea de construcții), spațiul destinat implementării proiectului va fi considerat spațiul în care echipamentele, utilajele sunt depozitate, garate. Spațiul trebuie să fie adecvat desfășurării activității pentru care sunt achiziționate activele.
- d. Solicitantul trebuie să demonstreze deținerea dreptului de concesiune/ superficie/ uzufruct/ comodat/ închiriere/ locațiune, după caz, pe o perioadă care acoperă inclusiv perioada de trei ani de la data previzionată pentru efectuarea plății finale în cadrul proiectului.
- e. Nu sunt eligibile investițiile care constau exclusiv din realizarea de lucrări de construcție care nu se supun autorizării, conform legii.

Notă: imobilul este definit conform Legii nr. 7/1996 a cadastrului și a publicității imobiliare, cu modificările și completările ulterioare.

3.3. Eligibilitatea proiectului

- 1. Activitățile propuse în proiect (investiția) trebuie să vizeze domeniul/domeniile de activitate eligibil/e al/e solicitantului, ce fac obiectul proiectului.**

Eligibilitatea unei activități nu este echivalentă cu eligibilitatea cheltuielilor efectuate pentru realizarea acelei activități.

O investiție poate viza una sau mai multe clase (coduri) CAEN, în condițiile în care acestea sunt aferente aceleiași activități/ aceluiași flux de producție.

2. Tipuri de investiții eligibile

Proiectul propus în cererea de finanțare **trebuie să cuprindă, în mod obligatoriu, investiții în active corporale**. Este opțională includerea, în proiect, a investițiilor în active necorporale.

- **Investiții în active corporale**

- lucrări de construire, extindere a spațiilor de producție/ prestare de servicii, inclusiv a utilităților generale aferente (alimentare cu apă, canalizare, alimentare cu gaze naturale, agent termic, energie electrică, PSI);
- achiziționarea de echipamente tehnologice, utilaje, instalații de lucru, mobilier, echipamente informatice, birotică, de natura mijloacelor fixe, respectiv care se regăsesc în Subgrupa 2.1. „Echipamente tehnologice (masini, utilaje și instalații de lucru)”, Subgrupa 2.2. „Aparate și instalații de măsurare, control și reglare”, Clasa 2.3.6. „Utilaje și instalații de transportat și ridicat”, sau Grupa 3 „Mobilier, aparatură birotică, sisteme de protecție a valorilor umane și materiale și alte active corporale” din Hotărârea Guvernului nr. 2139/ 2004 pentru aprobarea Catalogului privind clasificarea și duratele normale de funcționare a mijloacelor fixe, cu modificările și completările ulterioare și care se încadrează în limita valorică aferentă mijloacelor fixe, stabilită prin reglementările legale în vigoare la data depunerii cererii de finanțare.
- achiziționarea de instalații/ echipamente specifice în scopul obținerii unei economii de energie, precum și sisteme care utilizează surse regenerabile (alternative) de energie pentru eficientizarea activităților pentru care a solicitat finanțare. Surse regenerabile (alternative) de energie: energia solară (utilizată la producerea de căldură sau la furnizarea de energie electrică prin sisteme fotovoltaice); energia eoliană; hidroenergia; biomasa (biodiesel, bioetanol, biogaz); energia geotermală.

Lucrările de modernizare pot fi considerate eligibile doar în măsura în care sunt aferente investiției inițiale propuse prin proiect.

- **Investiții în active necorporale:** brevete, licențe, mărci comerciale, programe informatice, alte drepturi și active similare, utilizate exclusiv în domeniul de activitate vizat de proiect. Valoarea eligibilă a activelor necorporale nu poate depăși 20% din valoarea eligibilă a activelor corporale ce fac obiectul proiectului.

Activele necorporale trebuie să îndeplinească inclusiv următoarele **condiții cumulative**¹⁷:

- trebuie să fie utilizate exclusiv în cadrul unității care primește ajutorul;
- trebuie să fie amortizabile;
- trebuie să fie achiziționate în condițiile pieței de la terți care nu au legături cu cumpărătorul (beneficiarul ajutorului)
- trebuie să fie incluse în activele întreprinderii care beneficiază de ajutor și trebuie să rămână asociate proiectului pentru care s-a acordat ajutorul pe o perioadă de minimum trei ani de la data efectuării plății finale în cadrul proiectului.

Nu sunt eligibile proiectele care includ doar investiții în active necorporale ori lucrări de modernizare.

Investițiile propuse trebuie să fie investiții inițiale, în sensul normelor ajutorului de stat regional, prezentate în cadrul secțiunii 2.7 Ajutorul de stat.

¹⁷ Conform Art. 14 alin (8) din Regulamentul (UE) Nr. 651/2014 al Comisiei de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat

Nu sunt eligibile proiectele care includ investiții demarate (i.e. a fost începută execuția lucrărilor de construcții sau a fost dată o comandă fermă de bunuri¹⁸) înainte de depunerea cererii de finanțare.

A se vedea inclusiv precizările referitoare la efectul stimulat al ajutorului de stat regional, din secțiunea 2.7.

Nu se consideră că investiția a fost demarată dacă, asupra imobilului ce face obiectul investiției, au fost efectuate și finalizate lucrări de demolare înainte de depunerea cererii de finanțare. Orice lucrări de demolare, realizate în cadrul proiectului (inclusiv încheierea unui contract pentru execuția lucrărilor de demolare), trebuie să fie demarate după depunerea cererii de finanțare.

- 3. (pentru proiecte care implică execuția de lucrări de construcții, indiferent dacă se supun sau nu autorizării) Proiectul propus prin cererea de finanțare nu a mai beneficiat de finanțare publică în ultimii 5 ani înainte de data depunerii cererii de finanțare, pentru același tip de activități (construcție/ extindere) realizate asupra aceleiași infrastructuri/ aceleiași segment de infrastructură și nu beneficiază de fonduri publice din alte surse de finanțare**

În acest sens, solicitantul va completa, pe proprie răspundere, Declarația de eligibilitate.

Perioada de 5 ani se calculează de la data finalizării implementării proiectului anterior.

Realizarea unor lucrări de extindere a unui spațiu de producție a cărui construire a beneficiat de finanțare publică în ultimii 5 ani înainte de data depunerii cererii de finanțare se consideră a respecta această condiție de eligibilitate.

- 4. Valoarea finanțării nerambursabile solicitate este de minimum 1,5 mil. euro și maximum 6 mil. euro, echivalent în lei la cursul de schimb Inforeuro, valabil la data lansării apelului de proiecte.**
Data lansării apelului de proiecte reprezintă data publicării prezentului ghid.

- 5. Contribuția proprie a solicitantului la valoarea eligibilă a proiectului este în conformitate cu regulile privind ajutorul de stat regional și de minimis aplicabile.**

Pentru componenta finanțabilă prin ajutor de stat regional, contribuția proprie a solicitantului la valoarea cheltuielilor eligibile trebuie să fie în concordanță cu intensitățile maxime ale ajutorului de stat regional (a se vedea și secțiunea 2.7.1 "Ajutorul regional pentru investiții"). Procentele minime ale contribuției solicitantului diferă în funcție de locul de implementare a proiectului (regiunea de dezvoltare pe teritoriul căreia se implementează proiectul finanțat), precum și de tipul solicitantului (respectiv încadrarea în categoria întreprinderilor mici și mijlocii).

Contribuția minimă a solicitantului la valoarea eligibilă a cheltuielilor finanțabile prin ajutor regional

Categoria IMM/ Regiunea de dezvoltare	Nord Est	Sud Est	Sud Muntenia	Sud Vest Oltenia	Vest	Nord Vest	Centru
Întreprinderi mijlocii	40%	40%	40%	40%	55%	40%	40%
Întreprinderi mici	30%	30%	30%	30%	45%	30%	30%

¹⁸ Angajament cu caracter juridic obligatoriu de comandă pentru echipamente sau oricare alt angajament prin care investiția devine ireversibilă

Pentru componenta finanțabilă prin ajutor de minimis, contribuția POR este de maximum 100%, ținând cont totodată de plafonul de minimis aplicabil (a se vedea și secțiunea 2.7.2 "Ajutorul de minimis").

6. Solicitantul are capacitatea financiară de a asigura

- a. contribuția proprie la valoarea eligibilă a proiectului,
- b. finanțarea cheltuielilor neeligibile ale proiectului, unde este cazul și
- c. resursele financiare necesare implementării optime a proiectului în condițiile rambursării ulterioare a cheltuielilor eligibile din instrumente structurale.

La depunerea cererii de finanțare, solicitantul va completa declarația de eligibilitate, prin care își asumă capacitatea financiară.

În etapa precontractuală, solicitantul va prezenta dovada capacității financiare, conform prevederilor din secțiunea 4 de mai jos.

7. Perioada de realizare a activităților proiectului după semnarea contractului de finanțare nu depășește data de 31.12.2023

Perioada de realizare a activităților proiectului¹⁹ după semnarea contractului de finanțare poate fi extinsă, dar nu mai târziu de 31.12.2023.

8. Respectarea principiilor privind dezvoltarea durabilă, egalitatea de șanse, de gen și nediscriminarea

A se vedea precizările din Ghidul general.

3.4. Eligibilitatea cheltuielilor

Baza legală pentru stabilirea eligibilității cheltuielilor:

- Regulamentul (UE, EURATOM) nr. 1311/2013 al Consiliului din 2 decembrie 2013 de stabilire a cadrului financiar multianual pentru perioada 2014 - 2020
- Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului,
- Regulamentul (UE) nr. 1301/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind Fondul european de dezvoltare regională și dispozițiile specifice aplicabile obiectivului referitor la investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1080/2006,
- Hotărârea Guvernului nr. 399/ 2015 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european și Fondul de coeziune 2014-2020

¹⁹ Perioada de implementare a proiectului (spre deosebire de perioada menționată la pct. 6 din secțiunea 3.3. "Eligibilitatea proiectului") cuprinde atât activitățile realizate înainte de depunerea cererii de finanțare, cât și activitățile ce urmează a fi realizate după momentul contractării proiectului. Aceasta este calculată în mod automat odată cu completarea cererii de finanțare (calendarul activităților proiectului) în aplicația MySMIS.

- Regulamentului Comisiei Europene nr. 651/2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat
- Regulamentul Comisiei Europene nr. 1407/2013 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis (Regulamentul de minimis)
- Ordinul MLPDA nr. 3685/25.08.2020 privind aprobarea măsurii de sprijin, constând în acordarea unor ajutoare de stat și ajutoare de minimis în scopul dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii în cadrul Programului Operațional Regional 2014-2020.

Condiții cumulative de eligibilitate a cheltuielilor:

- a. să respecte prevederile art. 65 alin. (2)-(5) din Regulamentul (UE) nr. 1.303/2013, precum și perioada de implementare stabilită de către autoritatea de management prin contractul/decizia/ordinul de finanțare, și cu respectarea regulilor privind ajutorul de stat/minimis; Prin excepție, sunt eligibile cheltuielile de la Capitolul 3 "Cheltuieli pentru proiectare și asistență tehnică de mai jos, cu condiția ca acestea să nu fie anterioare datei de 1 ianuarie 2014.
- b. să fie însoțită de facturi emise în conformitate cu prevederile legislației naționale sau a statului în care acestea au fost emise ori de alte documente contabile pe baza cărora se înregistrează obligația de plată și de documente justificative privind efectuarea plății și realitatea cheltuielii efectuate, pe baza cărora cheltuielile să poată fi verificate/controlate/auditate;
- c. să fie în conformitate cu prevederile programului;
- d. să fie în conformitate cu contractul de finanțare, încheiat între autoritatea de management sau organismul intermediar și beneficiar;
- e. să fie rezonabilă și necesară realizării operațiunii;
- f. să respecte prevederile legislației Uniunii Europene și naționale aplicabile;
- g. să fie înregistrată în contabilitatea beneficiarului, cu respectarea prevederilor art. 67 din Regulamentul (UE) nr. 1.303/2013.
- h. să nu fie contrară prevederilor dreptului aplicabil al Uniunii Europene sau legislației naționale care vizează aplicarea dreptului relevant al Uniunii, în privința eligibilității, regularității, gestiunii sau controlului operațiunilor și cheltuielilor.
- i. o investiție în active corporale și/sau necorporale trebuie să fie legată de înființarea unei noi unități, de extinderea unei unități existente, sau de diversificarea producției unei unități prin realizarea unor produse noi, în conformitate cu prevederile referitoare la investițiile inițiale, din Regulamentul Comisiei (UE) nr. 651/2014 din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat și al prezentului ghid.

Categorii de cheltuieli eligibile:

Capitolul 1. Cheltuieli pentru amenajarea terenului (finanțabile prin ajutor de stat regional)

- 1.1. Amenajarea terenului - se includ cheltuielile efectuate la începutul lucrărilor pentru pregătirea amplasamentului și care constau în demolări, demontări, dezafectări, defrișări, evacuări materiale rezultate, devieri rețele de utilități din amplasament, sistematizări pe verticală, drenaje, epuismențe (exclusiv cele aferente realizării lucrărilor pentru investiția de bază), devieri de cursuri de apă.
- 1.2. Amenajări pentru protecția mediului și aducerea la starea inițială - se includ cheltuielile efectuate pentru lucrări și acțiuni de protecția mediului, inclusiv pentru refacerea cadrului natural după terminarea lucrărilor, precum plantare de copaci, reamenajare spații verzi.

Capitolul 2. Cheltuieli pentru asigurarea utilităților necesare obiectivului (finanțabile prin ajutor de stat regional)

Se includ cheltuielile aferente asigurării cu utilitățile necesare funcționării obiectivului de investiție, precum: alimentare cu apă, canalizare, alimentare cu gaze naturale, agent termic, energie electrică, telecomunicații care se execută pe amplasamentul delimitat din punct de vedere juridic, ca aparținând obiectivului de investiție, precum și cheltuielile aferente racordării la rețelele de utilități.

Capitolul 3. Cheltuieli pentru proiectare și asistență tehnică (finanțabile prin ajutor de minimis):

3.1. Studii de teren - se cuprind cheltuielile pentru studii geotehnice, geologice, hidrologice, hidrogeotehnice, fotogrammetrice, topografice și de stabilitate ale terenului pe care se amplasează obiectivul de investiție, raport privind impactul asupra mediului, dacă este cazul, studii de specialitate necesare în funcție de specificul investiției.

3.2. Obținere avize, acorduri, autorizații - se includ cheltuielile pentru:

- obținerea/prelungirea valabilității certificatului de urbanism;
- obținerea/prelungirea valabilității autorizației de construire/desființare;
- obținerea avizelor și acordurilor pentru racorduri și bransamente la rețele publice de apă, canalizare, gaze, termoficare, energie electrică, telefonie etc.;
- obținerea certificatului de nomenclatură stradală și adresă;
- întocmirea documentației, obținerea numărului cadastral provizoriu și înregistrarea terenului în cartea funciară;
- obținerea acordului de mediu;
- obținerea avizului P.S.I.;
- alte avize, acorduri și autorizații.
- achiziționarea semnăturii electronice

3.3. Comisioane, cote și taxe - se cuprind: cota aferentă Inspectoratului de Stat în Construcții pentru controlul calității lucrărilor de construcții, cota pentru controlul statului în amenajarea teritoriului, urbanism și pentru autorizarea lucrărilor de construcții, cota aferentă Casei Sociale a Constructorilor, taxe pentru acorduri, avize și autorizații de construire/desființare.

3.4. Proiectare și inginerie - se includ cheltuielile pentru elaborarea documentațiilor necesare obținerii acordurilor, avizelor și autorizațiilor aferente obiectivului de investiție (documentații ce stau la baza emiterii avizelor și acordurilor impuse prin certificatul de urbanism, documentații urbanistice, studii de impact, studii/expertize de amplasament, studii de trafic etc.).

3.5. Consultanță - se includ cheltuielile efectuate, după caz, pentru:

- plata serviciilor de consultanță la elaborarea cererii de finanțare și a tuturor studiilor necesare întocmirii acesteia (inclusiv a planului de afaceri);
- plata serviciilor de consultanță în domeniul managementului proiectului
- plata serviciilor de consultanță/asistență juridică în scopul elaborării documentației de atribuire și/sau aplicării procedurilor de atribuire a contractelor de achiziție publică, dacă este cazul

3.6. Asistență tehnică - se includ cheltuielile efectuate, după caz, pentru:

- asistență tehnică din partea proiectantului pe perioada de execuție a lucrărilor (în cazul în care aceasta nu intră în tariful proiectului);
- plata diriginților de șantier, desemnați de autoritatea contractantă, autorizați conform prevederilor legale pentru verificarea execuției lucrărilor de construcții și instalații.

Capitolul 4. Cheltuieli pentru investiția de bază (finanțabile prin ajutor de stat regional)

4.1. Construcții și instalații - se cuprind cheltuieli aferente activităților de construire/extindere a spațiilor de producție/ prestare de servicii ale întreprinderii, respectiv

cheltuielile aferente execuției tuturor obiectelor cuprinse în obiectivul de investiție: clădiri, construcții speciale, instalații aferente construcțiilor, precum instalații electrice, sanitare, instalații interioare de alimentare cu gaze naturale, instalații de încălzire, ventilare, climatizare, P.S.I., telecomunicații și alte tipuri de instalații impuse de destinația obiectivului.

4.2. Dotări (utilaje, echipamente tehnologice și funcționale cu și fără montaj, dotări) - se cuprind cheltuielile pentru achiziționarea utilajelor și echipamentelor tehnologice, precum și a celor incluse în instalațiile funcționale, inclusiv cheltuielile aferente montajului utilajelor tehnologice și al utilajelor incluse în instalațiile funcționale, inclusiv rețelele aferente necesare funcționării acestora:

- Cheltuieli cu achiziționarea de echipamente tehnologice, utilaje, instalații de lucru, mobilier, echipamente informatice, birotică, de natura mijloacelor fixe, respectiv care se regăsesc în Subgrupa 2.1. „Echipamente tehnologice (mașini, utilaje și instalații de lucru)”, Subgrupa 2.2. „Aparate și instalații de măsurare, control și reglare”, Clasa 2.3.6. „Utilaje și instalații de transportat și ridicat”, sau Grupa 3 „Mobilier, aparatura birotică, sisteme de protecție a valorilor umane și materiale și alte active corporale” din Hotărârea Guvernului nr. 2139/ 2004 pentru aprobarea Catalogului privind clasificarea și duratele normale de funcționare a mijloacelor fixe, cu modificările și completările ulterioare și care se încadrează în limita valorică aferentă mijloacelor fixe, stabilită prin reglementările legale în vigoare la data depunerii cererii de finanțare.
- Cheltuieli cu achiziționarea de instalații/ echipamente specifice în scopul obținerii unei economii de energie, precum și sisteme care utilizează surse regenerabile/ alternative de energie pentru eficientizarea activităților pentru care a solicitat finanțare.

Nu sunt eligibile cheltuielile pentru procurarea de bunuri care, conform legii, intră în categoria obiectelor de inventar.

Cheltuielile cu lucrări de modernizare pot fi considerate eligibile doar în măsura în care sunt aferente investiției inițiale propuse prin proiect.

4.3. Active necorporale – se cuprind cheltuieli cu achiziționarea de brevete, licențe, mărci comerciale, programe informatice, alte drepturi și active similare.

Valoarea eligibilă a activelor necorporale nu poate depăși 20% din valoarea eligibilă a activelor corporale ce fac obiectul proiectului.

Activele necorporale trebuie să îndeplinească inclusiv următoarele condiții cumulative:

- trebuie să fie utilizate exclusiv în cadrul unității care primește ajutorul;
- trebuie să fie amortizabile;
- trebuie să fie achiziționate în condițiile pieței de la terți care nu au legături cu cumpărătorul (beneficiarul ajutorului)
- trebuie să fie incluse în activele întreprinderii care beneficiază de ajutor și trebuie să rămână asociate proiectului pentru care s-a acordat ajutorul pe o perioadă de minimum trei ani de la data efectuării plății finale în cadrul proiectului.

Capitolul 5. Alte cheltuieli (finanțabile prin ajutor de stat regional)

5.1. Organizare de șantier (conform HG nr. 907/2016 privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice):

- Lucrări de construcții și instalații aferente organizării de șantier

- Cheltuieli conexe organizării de șantier

5.2. Cheltuieli diverse și neprevăzute - se consideră eligibile dacă sunt detaliate corespunzător prin documente justificative și doar în limita a 10% din valoarea eligibilă a cheltuielilor eligibile cuprinse la Cap. 4. "Cheltuieli pentru investiția de bază", punctul 4.1. "Construcții și instalații"

Cheltuielile diverse și neprevăzute vor fi folosite în conformitate cu legislația în domeniul achizițiilor publice ce face referire la modificările contractuale apărute în timpul execuției.

Capitolul 6. Cheltuieli cu activitățile obligatorii de publicitate și informare aferente proiectului (finanțabile prin ajutor de minimis) - sunt eligibile în conformitate cu prevederile contractului de finanțare, în limita a 5000 lei fără TVA. Cheltuielile cu activități de marketing și promovare nu sunt eligibile.

Taxa pe valoarea adăugată nedeductibilă potrivit legislației naționale în domeniul fiscal și nerecuperabilă conform prevederilor art. 69 alin. (3), litera c) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, aferentă cheltuielilor eligibile este eligibilă.

În cadrul acestui apel de proiecte sunt neeligibile următoarele categorii de cheltuieli:

- a. cheltuielile prevăzute la art. 13 din HG. Nr. 399/2015 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin FEDR, FSE, FC 2014-2020
- b. achiziționarea de terenuri și/sau construcții
- c. costurile operationale, de functionare, de testare și intretinere
- d. costuri administrative (costuri de management care nu pot fi asociate producției ori vânzării - e.g. salariile personalului general de administrație; chiriile și reparații ale imobilizărilor de interes general în administrație; energie, combustibil și alte consumuri similare; cheltuieli administrativ-gospodărești; alte cheltuieli generale de administrație)
- e. costuri de personal
- f. cheltuieli financiare, respectiv prime de asigurare, taxe, comisioane, rata și dobânzi aferente creditelor
- g. contributia în natura
- h. amortizarea
- i. cheltuielile cu leasingul prevăzute la art. 9 din HG nr. 399/2015
- j. cheltuielile cu achiziționarea autovehiculelor și a mijloacelor de transport, așa cum sunt ele clasificate în Subgrupa 2.3. „Mijloace de transport” din HG 2139/2004, indiferent de domeniul de activitate al solicitantului ori de domeniul de activitate în care se dorește realizarea investiției propuse prin proiect, cu excepția Clasei 2.3.6. "Utilaje și instalații de transportat și ridicat"
- k. cheltuieli cu elaborarea studiilor de prefizabilitate, a studiilor de fezabilitate, a documentației de avizare a lucrărilor de intervenții, a proiectului tehnic
- l. **cheltuielile efectuate înainte de data depunerii cererii de finanțare, cu excepția celor aferente Capitolului 3 "Cheltuieli pentru proiectare și asistență tehnică" de mai sus.**

3.5. Criterii de evaluare a cererii de finanțare

Criteriile de evaluare sunt prezentate în Anexa 3 (secțiunea 2) la Ghidul specific .

4. Completarea cererii de finanțare

Cererea de finanțare este compusă din:

- **Formularul cererii de finanțare**, ale cărui secțiuni se completează exclusiv în aplicația electronică MySMIS. Anexa 1 la acest ghid prezintă aceste secțiuni și include instrucțiuni, recomandări și clarificări privind modul de completare. Aceste detalii sunt disponibile inclusiv în cadrul aplicației MySMIS, la completarea fiecărei secțiuni în parte
- **Anexele** la formularul cererii de finanțare. Toate aceste documente vor fi încărcate în MySMIS, în format PDF, după ce au fost semnate digital de reprezentantul legal al solicitantului. Pentru unele din anexele enumerate mai jos, acest ghid conține modele standard (e.g. declarația de eligibilitate, declarația de angajament, macheta ce conține analiza și previziunea financiară din planul de afaceri) sau recomandate (planul de afaceri). Celelalte documente (e.g. documente statutare, documente cadastrale) vor fi scanate, salvate în format PDF, semnate digital și încărcate în MySMIS, la completarea cererii de finanțare.

În cazul în care reprezentantul legal al solicitantului este un cetățean străin nerezident, acesta va împuternici expres o persoană pentru transmiterea cererii de finanțare prin MYSMIS. Persoana împuternicită va semna certificarea aplicației și va transmite cererea de finanțare prin sistem. La cererea de finanțare se va anexa și certificarea aplicației completată și semnată de către reprezentantul legal (cetățean străin nerezident) împreună cu declarațiile în nume propriu ale acestuia, solicitate prin prezentul ghid. Toate declarațiile date în nume propriu, întocmite și semnate electronic (prin aplicarea unei semnături electronice vizibile) de către reprezentantul legal trebuie să fie apoi semnate inclusiv de persoana împuternicită, în vederea încărcării în MySMIS (doar aceasta din urmă putându-se identifica electronic în aplicație).

Anexele obligatorii la cererea de finanțare sunt:

1. **Actul de identificare** a reprezentantului legal al solicitantului
2. **Mandatul special/ împuternicire specială** pentru semnarea (digitală) a anumitor documente din cererea de finanțare (dacă este cazul). Persoana împuternicită nu poate semna cererea de finanțare la depunerea în MySMIS, după cum nici declarațiile date în nume propriu de către reprezentantul legal al solicitantului.
Dacă reprezentantul legal al solicitantului este un cetățean străin nerezident, sunt aplicabile precizările de mai sus. În acest caz, la cererea de finanțare se va anexa împuternicirea expresă, certificarea aplicației completată și semnată de către reprezentantul legal străin nerezident, precum și declarațiile în nume propriu ale acestuia solicitate prin prezentul ghid.
3. **Certificatul constatator și Furnizare informații extinse**, emise de Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă tribunalul unde își are sediul solicitantul, ori prin serviciul InfoCert, cu cel mult 30 de zile calendaristice înainte de data depunerii cererii de finanțare.
4. **Declarația de eligibilitate** (conform modelului standard din Anexa 1.1. la ghidul specific). Dacă este cazul se vor anexa și decizii privind recuperarea ajutoarelor de stat și dovezi ale efectuării plății.
5. **Declarația de angajament** (conform modelului standard din Anexa 1.2. la ghidul specific)
6. **Declarația privind încadrarea în categoria IMM** și, dacă este cazul, Calculul pentru întreprinderi partenere sau legate (conform modelului standard din Anexa 1.3. la ghidul specific)
7. **Declarația privind eligibilitatea TVA** aferente cheltuielilor ce vor fi efectuate în cadrul proiectului propus spre finanțare din instrumente structurale (conform modelului standard din Anexa 1.4. la ghidul specific)
8. **Consimțământul privind prelucrarea datelor cu caracter personal** (conform modelului standard din Anexa 1.6. la ghidul specific)

9. **Situațiile financiare anuale** ale solicitantului (aprobate de adunarea generală a acționarilor sau asociațiilor) **aferele exercițiului financiar anterior depunerii cererii de finanțare:**
- Bilanțul prescurtat (Formular 10)
 - Contul de profit și pierdere (Formular 20)
 - Datele informative (Formular 30)
- Dacă situațiile financiare au fost depuse la unitățile teritoriale ale Ministerului Finanțelor Publice, se va atașa inclusiv dovada depunerii.
10. **Documentele privind dreptul solicitantului asupra imobilului** (teren și/sau clădiri), după caz:
- Pentru investiții care includ lucrări de construcții ce se supun autorizării: dreptul de proprietate privată, dreptul de concesiune sau dreptul de suprafață
 - Pentru investiții care includ lucrări de construcții ce se supun autorizării:
 - extras de carte funciară din care să rezulte intabularea, precum și încheierea, emis cu maximum 30 de zile înainte de depunerea cererii²⁰;
 - Planul de situație cu investiția propusă
 - Pentru investiții care includ exclusiv servicii și/sau dotări și lucrări de construcție ce nu se supun autorizării: dreptul de proprietate privată, dreptul de concesiune, dreptul de suprafață, dreptul de uzufruct, împrumutul de folosință (comodat) sau dreptul de închiriere/locățiune.
11. (Pentru investiții care includ lucrări de construcții ce se supun autorizării) **Certificatul de urbanism**, în termen de valabilitate, eliberat în vederea obținerii autorizației de construire aferente investiției propuse. Respectarea condiției privind termenul de valabilitate a certificatului de urbanism nu mai este obligatorie dacă solicitantul prezintă și autorizația de construire în termen de valabilitate, la depunerea cererii de finanțare.
12. (Pentru proiecte care includ execuția de lucrări de construcții, indiferent dacă se supun sau nu autorizării) **Devizul general** pentru proiectele de lucrări în conformitate cu legislația în vigoare.
13. **Planul de afaceri**, inclusiv **Macheta – Analiza și previziunea financiară** (conform modelelor standard din Anexa 1.5., respectiv 1.5.a la ghidul specific)

Cererea de finanțare (formularul cererii de finanțare și anexele enumerate mai sus) trebuie să fie întocmită în limba română. Documentele redactate în altă limbă vor fi însoțite, în mod obligatoriu de traducere legalizată sau autorizată.

Existența și conformitatea cererii de finanțare, inclusiv a anexelor solicitate face obiectul verificării cererii de finanțare, efectuate de Organismul intermediar POR (a se vedea Anexa 3 – secțiunea 1 – la prezentul ghid).

Documentele încărcate în aplicația MySMIS, ca parte din cererea de finanțare, trebuie să fie lizibile și complete. Se recomandă o atenție sporită la scanarea anumitor documente (e.g. planșe, schițe, tabele) de dimensiuni mari, ori care necesită o rezoluție adecvată pentru a asigura lizibilitatea.

Dacă proiectul este acceptat pentru finanțare, solicitantul va trebui să prezinte **în etapa precontractuală:**

1. **Declarația de eligibilitate** (modelul aplicabil în etapa de precontractare din Anexa 1.1 la ghidul specific)
2. **Declarația privind încadrarea în categoria IMM** și, dacă este cazul, Calculul pentru întreprinderi partenere sau legate, actualizată

²⁰ Se acceptă înscrierea provizorie în cartea funciară doar a dreptului de proprietate, cu condiția depunerii unui extras de carte funciară cu înscrierea definitivă a dreptului respectiv, cel mai târziu în termen de maximum 30 de zile calendaristice de la primirea notificării privind demararea etapei precontractuale, în conformitate cu prevederile secțiunii 8.5 "Etapa precontractuală" din Ghidul general, în caz contrar proiectul fiind respins. Nu se acceptă înscrierea provizorie a celorlalte drepturi reale/ de creanță menționate în cadrul secțiunii 3.2 "Eligibilitatea solicitantului", la punctul 7, lit. c) din cadrul prezentului ghid.

3. **Certificatul constatator și Furnizare informații extinse**, emise de Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă tribunalul unde își are sediul solicitantul, ori prin serviciul InfoCert, cu cel mult 30 de zile înainte de depunere la OI
4. **CertIFICATELE DE ATESTARE FISCALĂ**, referitoare la obligațiile de plată la bugetul local și bugetul de stat, din care să reiasă că solicitantul și-a achitat obligațiile de plată nete la bugetul de stat și respectiv bugetul local, în cuantumul stabilit de legislația în vigoare (a se vedea și Declarația de eligibilitate aplicabilă în etapa de precontractare), pentru toate punctele de lucru ale solicitantului.
5. **Certificatul de cazier fiscal** al solicitantului
6. **Cele mai recente situații financiare anuale** ale solicitantului (aprobate de adunarea generală a acționarilor sau asociaților), dacă sunt diferite de cele depuse deja la cererea de finanțare. Atenție! Respectarea condiției de eligibilitate referitoare la încadrarea solicitantului în categoriile IMM eligibile se va verifica inclusiv în etapa (pre)contractuală, în baza celor mai recente situații financiare aprobate de solicitant, disponibile la această etapă. În acest context, în special în cazul proiectelor incluse în lista de rezervă, perioada cuprinsă între depunerea cererii de finanțare și demararea etapei (pre)contractuale poate fi relativ extinsă
7. **Dovada capacității financiare**: extras de cont bancar (curent, de depozit), linie/ contract de credit emise de instituție de credit, scrisoare de confort. Dovada capacității financiare trebuie să acopere cel puțin 20% din contribuția proprie totală a solicitantului (contribuția la valoarea eligibilă, și valoarea neeligibilă a proiectului), mai puțin TVA aferentă proiectului.

Netransmiterea, în etapa precontractuală, a oricărui document obligatoriu, în termenul solicitat, conduce la respingerea cererii de finanțare.

Notă:

Potrivit clauzelor contractului de finanțare, beneficiarul trebuie să ia măsuri pentru obținerea tuturor avizelor/ autorizațiilor/ acreditărilor/ licențelor etc. necesare pentru realizarea activităților prevăzute în cadrul prezentului contract de finanțare, precum și pentru desfășurarea în condiții legale a activității sale.

Spre exemplu, cererea de plată/ rambursare a Beneficiarului trebuie să fie însoțită de copii după o serie de documente justificative, printre care autorizația de construire, în cazul proiectelor ce implică lucrări de construcții ce se supun autorizării.

A se vedea *Condițiile contractuale generale și specifice POR, Condițiile de rambursare și plată* cuprinse în Ghidul general (Anexa 10.8), inclusiv în ceea ce privește termenele pentru demararea implementării proiectului, respectiv lansarea procedurilor de atribuire.

5. Procesul de evaluare, selecție și contractare a proiectelor

Ulterior depunerii, cererile de finanțare vor intra într-un sistem competitiv de verificare, evaluare și selecție, descris în secțiunea 2.1 din acest ghid.

Detalii privind derularea fiecărei etape din procesul de evaluare, selecție și contractare sunt prezentate în Ghidul general – secțiunea 8.

Modelul standard al contractului de finanțare utilizat pentru contractarea proiectelor selectate în urma procesului de evaluare și selecție este cel prezentat în cadrul Anexei 10.8 la Ghidul general, care se completează cu clauzele specifice priorității de investiții 2.2, prezentate în Anexa 5 la prezentul ghid.

6. Depunerea și soluționarea contestațiilor

Depunerea și soluționarea contestațiilor în cadrul prezentului apel de proiecte se realizează în conformitate cu secțiunea 8.4 din cadrul Ghidului general.

7. Modificarea ghidului solicitantului

Modificările la prezentul ghid se vor realiza în conformitate cu secțiunea 9 din cadrul Ghidului solicitantului - Condiții generale de accesare a fondurilor în cadrul POR 2014-2020.

8. Anexe

Prezentul ghid include următoarele anexe, care fac parte integrantă din acesta:

Anexa 1 – Formularul cererii de finanțare, cu următoarele formulare standard:

Anexa 1.1 – Declarația de eligibilitate

Anexa 1.2 – Declarația de angajament

Anexa 1.3 – Declarația privind încadrarea întreprinderii în categoria IMM și Calculul pentru întreprinderile partenere sau legate

Anexa 1.3.a – Încadrarea în categoriile IMM

Anexa 1.4 – Declarația privind eligibilitatea TVA aferente cheltuielilor ce vor fi efectuate în cadrul proiectului propus spre finanțare din instrumente structurale

Anexa 1.5 – Planul de afaceri

Anexa 1.5.a – Macheta Analiza și previziunea financiară

Anexa 1.6 – Consimțământ privind prelucrarea datelor cu caracter personal

Anexa 2 – Lista domeniilor de activitate eligibile

Anexa 3 – Grila de verificare a conformității administrative și eligibilității

Anexa 4 – Grila de evaluare tehnică și financiară

Anexa 5 – Contractul de finanțare – Clauze specifice (model orientativ)